

(afbeeldingen en programma lezingen en excursies ontbreken)

INHOUDSOPGAVE BLAADJE 2008/2

- [Uit het bestuur - Finette van der Heide](#)
- [Redactioneel - Tobias Woldendorp](#)
- [Verslag VV - Finette van der Heide](#)
- [Verslag Algemene Ledenvergadering - Lida den Ouden](#)
- [Wandeling over de Limitische Heide - Frans van der Feen](#)
- [Sprinkhanen en krekels in Amsterdam \(slot\) - Geert Timmermans](#)
- [Muggenziften - Evert Pellenkoff](#)
- [Slatuinen](#)
- [Vogelcursus in de aanbidding](#)
- [Joelende stadsuil - Evert Pellenkoff](#)
- [Waarnemingen](#)
- [Oproep](#)

UIT HET BESTUUR

Voorlopige uitnodiging extra algemene ledenvergadering

Het mooiste nieuwsfeit voor dit Blaadje is dat ons bestuur na de oproep in het vorige Blaadje is uitgebreid met Stijntje A. Hallink als nieuwe penningmeester. Wij zijn hier erg blij mee en hebben veel vertrouwen in haar financiële inzicht. Stijntje is door de algemene ledenvergadering op 8 maart 2008 tot bestuurslid en penningmeester verkozen. David Ng, penningmeester tot hij gedechargeerd is door de algemene ledenvergadering, blijft bestuurslid en kan ons met zijn erva ring blijven ondersteunen. Tot de decharge hebben we dus tijdelijk twee penningmeesters, waarvan vanaf half april alleen Stijntje de rekening beheert.

Omdat de jaarrekening 2007 en de begroting 2008 pas op de ledenvergadering van 8 maart zijn uitgedeeld en er op dat moment nog geen decharge was verleend door de kascommissie, moet er dit voorjaar een tweede ledenvergadering komen. Dit lukt helaas niet voor de sluiting van het NIVON-centrum eind april. Het bestuur nodigt dan ook alle leden van de afdeling Amsterdam uit om voorafgaand aan de eerste lezing in september om 19.30 in plaats van 20.00 uur bijeen te komen in het NIVON-centrum aan de Linnaeushof 6-b (zie voor de bereikbaarheid de rubriek Excursies, lezingen en andere activiteiten). Het enige agendapunt van deze vergadering is de jaarrekening en balans over 2007, het verslag van de kascommissie over 2007 en de begroting over 2008 (gepubliceerd in het voorliggende Blaadje 2008/2). In Blaadje 3 wordt de exacte datum gepubliceerd.

Het verslag van de eerste ledenvergadering staat elders in dit Blaadje. Ik wil hier stilstaan bij de actieve opstelling en belangeloze bijdrage van veel van onze leden. Door die inzet blijft de KNNV Amsterdam een levendige en actieve vereniging. We danken uiteraard de werkgroepcoördinatoren, de excursieleiders en de verzorgers van lezingen en cursussen. Riet Vogel en Ria Simons voor de zorg voor koffie, thee

en zaalinrichting in het NIVON-centrum tijdens de lezingen. De redactie van Blaadje. De leden die het kraamwerk verzorgen. De beide administratrices die afgelopen jaar actief waren, Yvonne Swerissen en Mia Verberne. De kascommissie, die komend jaar door Hein Koningen versterkt zal worden. Henk van Halm en Jos Neuteboom voor het voor de tweede hands verkoop ter beschikking stellen van hun natuurboeken. Niet alleen heeft de vereniging hierdoor extra inkomsten, maar ze verschaffen veel leden veel plezier met hun boeken. Wim Notenboom bedanken we voor het organiseren van het Parkenoverleg. Evert Pellenkoff voor zijn vele bijdragen aan Blaadje en voor zijn deelname aan de landelijke promotiecommissie. Geert Timmermans voor de website, de jaarlijkse inventarisatiedag (die overigens op 14 juni in het Vliegenbos wordt gehouden en niet, zoals aangekondigd op de ledenvergadering, op 28 juni) en de tweede druk van het boekje Vogelen in Amsterdam. En de deelnemende leden voor hun enthousiasme tijdens de activiteiten.

Ander nieuws uit het bestuur. We zijn nog steeds op zoek naar een ruimte. Ten eerste is er behoefte aan opslagruimte. Dit voor:

- ons archief (nu ongeveer 2 m boekenplank met ordners)
- materiaal voor kramen (dit zijn in totaal vier verhuisdozen)
- tweede hands natuurboeken (op dit moment zes verhuisdozen)
- materiaal dat in een afgesloten kast bewaard moet worden (beamer, overheadprojector, dia-apparaten)
- diversen (projectiescherm en andere zaken)

Ten tweede is er behoefte aan een ruimte waar de werkgroepen hun werkavonden kunnen houden. Hierbij is voor de mossenwerkgroep en op termijn wellicht ook voor de paddenstoelenwerkgroep voor microscopie de beschikbaarheid van een aantal microscopen gewenst. Voor deze ruimte is het van belang dat er in de buurt een openbaar vervoer voorziening is.

Het is niet noodzakelijk dat de werkgroep ruimte en opslagruimte één en dezelfde zijn, al zou dat erg mooi zijn. Voor de lezingen en cursussen zijn we heel tevreden met het NIVON-huis, dat goede faciliteiten biedt en bereikbaar is voor iedereen. Wij horen heel graag ideeën en suggesties van u hierover (telefoonnummers en e-mail adressen vindt u aan de binnenkant van het omslag). We houden ons er actief mee bezig, maar tot nu toe nog niet met resultaat.

En nog een oproep. We hebben van het stadsdeel Geuzenveld-Slotermeer de vraag gekregen om een contactpersoon namens de KNNV Amsterdam af te vaardigen in de projectgroep "Radiaal West" die de Brettenscheg ontwikkelt en deze onder andere toegankelijker maakt. Het tijdsbeslag is niet heel groot, ongeveer een dag per drie maanden. Het is echter geen gemakkelijke kost. Grotere toegankelijkheid gaat meestal ten koste van de kwaliteit van de natuur, maar anderzijds maakt onbekend onbemind en dat kan een gebied waar de stedelijke druk zo groot is zo maar fataal worden. Als dit gebied u ter harte gaat en u wilt meepraten over de uiteindelijke inrichting en bestemming dan verzoek ik u dit aan Lida den Ouden te laten weten. Nico Schonewille wordt binnen het bestuur de contactpersoon voor de werk groepen. Hij zal het contact met alle werkgroepen onderhouden. Ook verzorgt hij, na aanlevering van de teksten door de coördinatoren, de folders van de werk groepen.

Tijdens de algemene ledenvergadering bleek er behoefte te bestaan aan een actuele adreslijst van de leden. Wij zijn van plan zo'n lijst toe te voegen aan Blaadje 4. In

principe komen de adresgegevens, telefoonnummers en e-mail adressen, voor zover die aan ons bekend zijn, op deze lijst te staan. Als u uw gegevens of een deel van uw gegevens niet wilt laten opnemen op deze lijst, verzoek ik u dat aan Yvonne Swerissen door te geven. Haar contactgegevens staan aan de binnenkant van het omslag.

Het landelijk bestuur van de KNNV zendt driemaal per jaar een nieuwsbrief rond per email. Als u deze ook wilt ontvangen kunt u uw e-mail adres opgeven aan Lida den Ouden. Naast nieuws over de projecten waar het Landelijk Bestuur zich mee bezig houdt staan in deze nieuwsbrief soms aankondigingen van landelijke cursussen die we niet op tijd via Blaadje aan u door kunnen geven.

Namens het bestuur,
Finette van der Heide, voorzitter

REDACTIONEEL

Als er iets is waar ik grote bewondering voor heb is het wel het schrijven van een dagelijkse kolom in een dagblad. Zoals bijvoorbeeld het Parool. Bijvoorbeeld voor Frenk der Nederlanden. Hoe die toch elke keer weer dagelijks zijn portie liefde en leed voor de stad weet op te tuigen. Chapeau. Of neem Henk van Halm, die dit deed met zijn stukjes voor Trouw. Elke dag weer schrijven over de natuur. De natuur, die zo mooi is, maar ook zo ver weg als je je dagen in de stad slijt. Het is me zwaar te moede om dan bij het uitbotten van de lente binnen te zitten en bureauwerk te doen. En toch, en toch!..als ik zo terugkijk naar de afgelopen dagen krijg ik als gebonden kantoorklerk (28 uur) heel wat natuur naar binnen: vrijdag werken in de tuin van mijn steeds ouder wordende ouders in Hengelo-O. Ik wordt begroet door goudvinken, die plaats hebben genomen op de laatste stengels van de gulden roede van vorig jaar en groenlingen, die in de meidoorn kwetteren. Bij het lyceum van de paters roept een mannetje groene specht. Die even later een kleine 100 meter verderop zijn zelfde lokroep laat horen.

Een roodborstjesechtpaar en een albinomerel huppelen met mijn hark mee om zich naar boven worstetend ongedierte te verschalken. Op het stationsplein D verzamelen zich, vlak voor ik de laatste trein uit Berlijn op station Hengelo pak circa dertig witte kwikstaarten op trek zich in een jonge plataan, gevangen in het neonlicht van de techniek. Dat was vrijdag. Zaterdag fiets ik weer door stad en land en hoor ik in Den Dolder de boomklevers baltsen. Later op een feestje in Utrecht zit ik met vogelaar Vasco in de regen couscous te eten en onder het verhalen over de plannen voor de Surinaamse vogelreis van Jan Timmer zien we een hoog jagende sperwer aan het plantsoen. Zondag ga ik met de fiets op de trein naar Arnhem om vandaar met zes collega's naar Utrecht te fietsen, De eerste echte mooie (windluwe) aprieldag. Is goed voor drie lachende groene spechten, heel wat nestelende ooievaars (Langbroeker Wetering) en de nodige buizerds, torenvalken en boerenzwaluwen n het rivierenlandschap.

Maandag is het eerst tandartsenbezoek in Buitenveldert. Altijd goed voor veel halsbandparkieten langs de Amstel tussen Zorgvlied en de Kalfjeslaan. Ook hier broedende ooievaars, net als in het Vondelpark. Terug natuurlijk slechtvalken bij de ABN/AMRO op de Zuidas, inmiddels een statussymbool van duurzaamheid in de stad.

Dinsdag is het saai. Maar wel tweeneenhalfuur heen en terug naar de Ronde Venen met de bus vanaf Centraal. Geen geluiden, maar met wat voor een prachtige

landschappen zijn wij stedelingen toch omringd.

Ik kan niet wachten tot wat morgen, weer zoâ€™n dag als kantoorklerk brengt (ik heb vrij en ga schilderen in Bergen: dat betekent bergeenden, tureluurs, lepelaars en mogelijk de gutturale begroeting van mijn eerste nachtegaal.

Gelukkig staat ook dit Blaadje vol met kleine en grote ontboezemingen over ontmoetingen met en in de natuur. En minstens met aansporingen tot het ten velde trekken.

Geniet van de lente.

Tobias Woldendorp

VERTEGENWOORDIGENDE VERGADERING 12 april 2008

Lida den Ouden en ik hebben als afgevaardigden van de KNNV Amsterdam de Vertegenwoordigende Vergadering in Zeist bezocht. Het landelijk bestuur van de KNNV legt op deze vergadering verantwoordelijkheid af aan de besturen van alle afdelingen.

Naast lopende zaken als alle jaarverslagen van de commissies en afdelingen over 2007, de jaarrekening 2007 en de begroting 2008 en het jaarplan 2008 kwamen er een aantal interessante onderwerpen ter sprake (niet dat bovengenoemde onderwerpen niet interessant zijn!).

Zo wordt soms, niet elk jaar, de KNNV Pluim uitgereikt. De vorige keer was in 2006, voor de mooiste en meest uitnodigende website, gewonnen door de KNNV afdeling Roosendaal (kijk maar eens op www.knnv.nl/roosendaal/). Dit jaar ging de pluim naar de afdeling met de leukste en meest leerzame mini-cursus. Dit is een minicursus van de afdeling Amersfoort over â€œLeesbaar Landschapâ€•. Wat over de cursus verteld werd sprak mij zeer aan: het landschap wordt geanalyseerd (gelezen) met vier brillen: de verticale bril waarbij bij voorbeeld naar de bodem en de hydrologie gekeken wordt, de horizontale bril die bij voorbeeld het slotenpatroon, beplanting en bebouwing bekijkt, de seizoensbril die in verschillende jaargetijden kijkt en de historische bril die de historische ontwikkeling analyseert. Wij hopen deze cursus ook een keer te geven.

Het landelijk bestuur en de KNNV Uitgeverij hebben een contract met het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gesloten over het project â€œBurgers voor Natura 2000, Natura 2000 voor burgersâ€•. Men wil burgers meer betrekken bij nut en noodzaak van de Natura 2000 gebieden en tegelijkertijd de bekendheid van de KNNV en de uitgeverij bevorderen. Natura 2000 is het samenhangende netwerk van natuurgebieden dat Europa in zijn lidstaten beschermt. In die gebieden geldt de zogenaamde Vogel- en/of Habitatrichtlijn.

Twintig plaatselijke afdelingen zullen allerlei activiteiten organiseren zoals excursies en het samenstellen van gebiedsbrochures die gezamenlijk in een boek gebundeld zullen worden. Amsterdam zit er in dit eerste jaar nog niet bij. De Natura 2000 gebieden rond Amsterdam zijn nog niet officieel aangewezen, dat zal naar verwachting pas begin 2009 gebeuren. Wel is bekend om welke gebieden het gaat: de Botshol, het Oostzanerveld/ Twiske/ IJperveld/ Varkensland, Polder Westzaan, het Wormer- en Jisperveld en de Kalverpolder, de Zeevang en wat verder weg de Eilandspolder. Het IJmeer en de Gouwzee zijn al wel aangewezen; de afdeling Hoorn- West-Friesland neemt het IJsselmeer voor zijn rekening.

Een derde onderwerp van belang was de KNNV Database. KNNV-ers verzamelen veel data, of het nu losse waarnemingen zijn of gesystematiseerde gebiedsinventarisaties. Het is jammer als er niets gebeurt met al deze kennis, die van belang kan zijn voor natuurbescherming, beheer, juridische procedures, monitoring van gebieden en soorten of gewoon voor het eigen plezier. Het bestuur heeft zich gebogen over wat er met de door KNNV-ers verzamelde data kan worden gedaan en na allerlei afwegingen met de Stichting Natuurinformatie de afspraak gemaakt dat KNNV-ers hun waarnemingen gewaarmerkt door kunnen geven aan de database waarneming.nl. Het werkt als volgt: met een gebruikersnaam en een wachtwoord registreer je je op de website van waarneming.nl. Er staat op de website een menu met overzicht van lidmaatschappen. Hierop klik je de KNNV aan en geef je je lidmaatschapsnummer op (te vinden op de lidmaatschapskaart en op de adressticker van Natura). Vervolgens kun je op verschillende manieren je waarnemingen doorgeven. Voor kwetsbare soorten kun je de locatie vervagen tot km-hok niveau of kun je een embargo tot een bepaalde datum (als de jongen het nest verlaten hebben bij voorbeeld) instellen.

Tot slot was er een stemming over het gebruik van kleine letters of hoofdletters als beginletter van Nederlandse soortnamen in Natura. Het hoofdbestuur stelde voor kleine letters te gebruiken al is er drie jaar geleden besloten hoofdletters te gebruiken. In de praktijk hield men zich niet aan dit besluit. Ik moet bekennen dat ik voor kleine letters heb gestemd, al begrijp ik de argumenten voor hoofdletters heel goed, met name de herkenbaarheid van de naam. Maar voor mij geeft de doorslag dat het extra werk voor de vrijwilligers van Natura betekent om alle artikelen hierop na te pluizen, plus dat zowel de officiële Nederlandse spelling als het Nederlands Instituut voor Biologen voor kleine letters kiezen. Ik was niet de enige die zo dacht en de kleine letter heeft gewonnen. Uiteraard blijft de genusnaam bij wetenschappelijke nomenclatuur met een hoofdletter geschreven worden.

Zo lang onze tekstverwerkers woorden niet eens op de juiste manier kunnen afbreken, zoals u vast weer in dit Blaadje kunt constateren, is in mijn ogen de strijd hoofdletter - kleine letter voor een Nederlandse soortnaam niet iets om van wakker te liggen.

[Finette van der Heide](#)

VERSLAG ALGEMENE LEDENVERGADERING; jaargang 107, 8 maart 2008

Aanwezig zijn 35 leden, inclusief 6 bestuursleden en inclusief de ereleden Ger van Zanen en Hein Koningen.

Afwezig met bericht zijn: Gerritje Nuisker, Marijke Kuhbauch, Trees Kaiser, Evert Pellenkoff, Albert van Dijk, Janine Ebert en Petra Kerkhof.

1. Opening door de voorzitter en terugblik op afgelopen jaar

De voorzitter Finette van der Heide verwelkomt alle aanwezigen en speciaal de ereleden Ger van Zanen en Hein Koningen. Zij geeft een terugblik op het afgelopen jaar, daarbij ook verwijzend naar het Jaarverslag bestuur 2007 van Lida den Ouden in Blaadje 2008/1, blz. 7.

Het afgelopen jaar stond in het teken van Linnaeus. Op alle omslagen van Blaadje stond een afbeelding van hem en er stonden diverse stukjes over Linnaeus en zijn werk in Blaadje. Er waren diverse andere activiteiten. 2008 is geen speciaal jaar, wel wordt er aandacht besteed aan Maria Sybilla Merian. Er is o.a. een tentoonstelling in

Museum Het Rembrandthuis over "Maria Sybilla Merian en Dochters, vrouwenlevens tussen kunst en wetenschap" (23-2 tot en met 18-5-2008). Er is dit jaar een Watervogelproject van de landelijke KNNV, ook onze afdeling besteedt hier aandacht aan met artikelen in Blaadje, excursies en watervogels op de omslag van Blaadje.

Er zijn dit jaar geen wijzigingen in het bestuur geweest. David stopt als penningmeester maar blijft wel lid van het bestuur en er heeft zich gelukkig een nieuwe kandidaat gemeld voor penningmeester. Komt terug bij agendapunt 7. Mia Verberne is gestopt met de ledenadministratie. Zij wordt hartelijk bedankt voor haar jarenlange inzet, krijgt een attentie van Finette en applaus van de vergadering. Yvonne Swerissen is haar opgevolgd en kwijt zich zeer gewetensvol van deze taak. Zij krijgt bloemen en ook applaus.

Evert Pellenkoff zit namens onze afdeling in de landelijke Promotiecommissie van de KNNV.

Geert Timmermans wordt bedankt voor het organiseren van de jaarlijkse inventarisatiedag, ditmaal naar het Geuzenbos, en voor het bijhouden van de website. Dit jaar is de inventarisatiedag op zaterdag 28 juni, waarschijnlijk naar het Vliegenbos.

Karin Wijnkoop heeft weer veel excursies, waaronder 2 busexcursies (naar de Oude Maas en naar de Blauwe Kamer), en enkele lezingen georganiseerd. Dit is veel werk en zij wordt hartelijk bedankt. Ook de excursiegevers worden hartelijk bedankt voor hun inzet.

Geert heeft ook samen met Ellen de Bruin en Jip Louwe Kooijmans een verbeterde herdruk van het boekje "Vogelen in Amsterdam" verzorgd, het is dus weer verkrijgbaar.

De Nieuwjaarsreceptie 2007 was minder goed bezocht dan de vorige jaren.

Misschien omdat de lezing niet van te voren bekend was? De Nieuwjaarsreceptie was ook bedoeld als open dag voor niet leden om kennis te maken met de KNNV-Amsterdam en met de werkgroepen (presentaties), maar dit doel werd niet gehaald. We hebben daarom besloten dit jaar geen Nieuwjaarsreceptie te geven, waarbij ook meespeelde dat de zaalhuur erg hoog was. Waarschijnlijk komt er nog wel een borrel voor de excursie- en lezingengevers.

Vijf maal waren we met een kraam aanwezig op natuur- of streekmarkten en op de fiets- en wandelbeurs in de RAI. Hiermee trekken we wel nieuwe leden aan. Karin Wijnkoop organiseert dit geholpen door diverse vrijwilligers. Diana van Putten heeft zich dit jaar aangemeld voor het kraamwerk, meer mensen zijn welkom.

Finette en/of Lida waren aanwezig bij de Vertegenwoordigende Vergadering (VV) en de Beleidsraad. Er was o.a. aandacht voor het ontwikkelen van een Nationale Database Flora en Fauna, samen met LNV en diverse andere organisaties. Hoe sla je waarnemingen betrouwbaar op? Dit kan voorlopig via www.waarneming.nl, waarbij de waarneming geoormerkt wordt als komende van een KNNV-er. De Veldbiologische Commissie organiseert workshops "werken met waarnemingen". In onze regio werd de workshop van maart 2008 afgezegd in verband met te weinig deelnemers, misschien komt er in de herfst nog eentje.

Ook de deelname van de KNNV aan het Project Natura 2000 werd besproken. Doel is meer bekendheid aan Natura 2000 en aan de KNNV te geven.

Op het vlak van natuurbescherming hebben we, en met name Jan Timmer, ons ingezet voor het voorkomen van bebouwing op het terrein van de voormalige kruifabriek in Muiden. Bebouwing zou een barrière vormen in de IJmeeroever. Ook het komende jaar blijft Jan de ontwikkelingen volgen en zullen we zo nodig weer

bezwaar maken tegen bouwplannen. Verder volgen we de lotgevallen van de Hoofdgroenstructuur Amsterdam, er komt in 2010 weer een nieuw structuurplan. De werkgroepen draaien wat wisselend.

2. Ingekomen stukken en mededelingen.

Finette ontving van Evert Pellenkoff het jaarverslag van de landelijke promotiecommissie. Men vraagt ons om eenduidig naar buiten te treden met het KNNV-logo op het briefpapier en op kleding bij bijvoorbeeld kraamwerk. Het logo is verkrijgbaar bij Lida.

Ook wordt ons gevraagd om de Nieuwsbrief van het Landelijk Bestuur ruim onder onze geïnteresseerde leden te verspreiden. Dit kan alleen via de email. Vandaar ons verzoek om uw emailadres op de presentielijst in te vullen. Ook in Blaadje komt een oproep om uw emailadres door te geven.

3. Verslag van de Algemene Ledenvergadering van 10 maart 2007 (gepubliceerd in Blaadje 2007/2)

Het verslag wordt goedgekeurd.

4. Bespreking diverse jaarverslagen over 2007 (gepubliceerd in Blaadje 2008/1).

1. jaarverslag mossenwerkgroep: Blaadje 2008/1, blz. 6. Geen opmerkingen. Ad Bouman wordt bedankt. Wel is de nieuwe locatie van de mossenwerkgroep behoorlijk duurder dan de vorige, â, - 450,- per jaar huur. Uit het legaat van mevrouw Hoving dat we dit jaar ontvingen ondersteunen we de mossenwerkgroep daarom dit jaar met een gift van â, - 150.
 2. jaarverslag bestuur: Blaadje 2008/1, blz. 7. Geen opmerkingen. Lida den Ouden bedankt.
 3. jaarverslag ledenadministratie: Blaadje 2008/1, blz. 9. Geen opmerkingen. Yvonne Swerissen bedankt.
 4. jaarverslag planten- en paddenstoelenwerkgroep: Blaadje 2008/1, blz. 10. Geen opmerkingen. Ger van Zanen bedankt.
 5. jaarverslag paddenstoelenwerkgroep voor microscopie: Blaadje 2008/1, blz. 11. Ger van Zanen bedankt. De familie Vriens wordt bedankt voor het openstellen van hun huis voor de werkgroepavonden.
- De jaarverslagen van de insecten-, slakken-, spinnen- en hydrobiologische werkgroepen kunnen hopelijk gepubliceerd worden in Blaadje 2008/2. .
De voorzitter bedankt iedereen voor zijn inzet en de zaal applaudiseert.

5. Jaarrekening en balans over 2007, verslag van de kascommissie over 2007 en de begroting over 2008

David Ng deelt een conceptjaarrekening 2007 en â€“ begroting 2008 uit en licht deze toe.

Door drukke werkzaamheden is het hem niet gelukt om de deze gegevens op tijd te kunnen leveren voor publicatie in Blaadje 1. Het wordt nu gepubliceerd in Blaadje 2008/2 en door David nog besproken met de kascommissie. Er komt een extra algemene ledenvergadering waarin de jaarrekening en balans 2007 en de begroting 2008 op de agenda staan. De datum van deze vergadering wordt gepubliceerd in Blaadje.

David geeft aan dat zijn drukke baan ook de reden is dat hij stopt als penningmeester. David wordt bedankt. Applaus.

6. Verkiezing kascommissie

De kascommissie bestaat voor 2007 uit 2 personen: Wim Nierop en Wendy Bach Kolling. Er is statutair dus nog een vacature. Hein Koningen wordt bereid gevonden toe te treden tot de kascommissie voor het jaar 2008. Applaus.

7. Verkiezing van het bestuur.

Lida den Ouden en David Ng zijn statutair aftredend en stellen zich beiden herkiesbaar. De vergadering gaat hiermee onder applaus akkoord zodat zij zijn herkozen. Wel stopt David dus als penningmeester, maar hij blijft aan als algemeen bestuurslid. Lida blijft vice-voorzitter en secretaris, maar nu zonder a.i. Finette introduceert Stijntje A. Hallink als nieuwe penningmeester, Stijntje reageerde op de oproep in Blaadje. Finette vraagt de vergadering haar te verkiezen, hetgeen de aanwezigen met applaus doen. Stijntje stelt zichzelf voor. Zij heeft 20 jaar als manager bij Elsevier gewerkt en wilde daarna iets doen waar haar hart meer ligt, namelijk cijfertjes en boekhouden. Zij werkt nu bij een detacheringbureau en volgt een opleiding tot controller. Zij is ongeveer een jaar lid van de KNNV. David zal haar inwerken.

8. Verkiezing van een afgevaardigde en een plaatsvervangend afgevaardigde voor de Vertegenwoordigende Vergadering van de KNNV van 12 april 2008

Het bestuur verzoekt de vergadering Finette van der Heide, voorzitter, als afgevaardigde voor de VV van de KNNV van 12 april 2008 te verkiezen, respectievelijk Lida den Ouden, secretaris, als plaatsvervangend afgevaardigde. De vergadering gaat onder applaus hiermee akkoord.

10. Verkiezing van een afgevaardigde en een plaatsvervangend afgevaardigde voor de beleidsraad in het najaar van 2008 en het voorjaar van 2009.

Respectievelijk Finette van der Heide en Lida den Ouden worden gekozen.

11. Rondvraag.

Finette vraagt aan de aanwezigen of men de nieuwe vormgeving van Blaadje met een kleurenomslag en een duidelijker leesbaar lettertype een verbetering vindt en of de extra kosten, te weten \hat{a} , ≈ 540 op jaarbasis (\hat{a} , $\approx 0,25$ per Blaadje) aanvaardbaar zijn. Dit jaar worden de extra kosten ten laste van het legaat van mevrouw Hoving begroot. Over het algemeen vindt men het een duidelijke verbetering, hoewel de kleurenomslag deze eerste keer (waterspreeuw) wat donker en zwart-wit is uitgevallen. Besloten wordt om deze vormgeving een jaar te continueren en dan te evalueren.

Hans Schut vraagt of het mogelijk is om ledenmutaties weer op te nemen in Blaadje en Maddy Starreveld vraagt of er weer een nieuwe ledenlijst uitgebracht kan worden, de vorige is 5 jaar oud. Bij beide vragen moet je rekening houden met de Privacywetgeving, dwz het openbaar maken van persoonsgegevens. Vraag is ook of iedereen dat wel wil. Andere verenigingen doen het vaak wel en het is ook handig. Besloten wordt om \hat{a} maal per jaar in het verslag ledenadministratie de ledenmutaties op te nemen, en dan alleen de naam. Ook wordt er dit jaar een nieuwe ledenlijst opgesteld en in Blaadje gevoegd, maar wel komt er eerst in Blaadje een oproep om, als men tegen het opnemen in de ledenlijst van adres, telefoonnummer of emailadres is, dit dan kenbaar te maken. Tevens is het ook een oproep om als uw emailadres nog niet bekend is, het emailadres door te geven aan Yvonne Swerissen, ledenadministratie.

Maddie Starreveld vraagt of er al zicht is op een eigen ruimte voor onze vereniging. Finette heeft bij de Gemeente Amsterdam gevraagd of zij ons iets konden bieden, dit leverde niet een voor ons betaalbare ruimte op, we gaan nog kijken of we samen met andere natuurorganisaties iets kunnen bereiken. Martin Melchers oppert dat we misschien in het gebouw waar de Dierenambulance vergadert terecht kunnen, hij zal het navragen. Een andere optie is een box te huren voor opslag in afwachting van een betere oplossing.

12. Sluiting van de vergadering

De voorzitter sluit de vergadering af met speciale dank voor Riet Vogel en Ria Simons voor hun hulp tijdens vergaderingen en lezingen in het Nivongebouw. Zij krijgen een bos bloemen en applaus.

De voorzitter sluit de vergadering.

Na de vergadering en de pauze verzorgde Jan Willem Wertwijn van Natuurpark Spoorzicht in het kader van â€˜ leden voor ledenâ€™ een fraaie lezing over â€œGroene wegen voor dieren, groene wegen door Diemen.

Namens het bestuur,

Lida den Ouden secretaris

WANDELING OVER DE LIMITISCHE HEI (excursie 23 februari 2008)

Traag stroomt een elftal KNNVers door heidig en mossig landschap.

Het blijkt een excursie te zijn die zich door het Gooi beweegt en oog heeft voor allerlei natuur.

Zaterdag 23 februari leidden Nora van der Meijden en Hans Schut ons vanaf de Bollelaan in Naarden via de Nieuwe Bussumerweg langs Landgoed Beek. Hans woont al zijn hele leven in deze buurt en weet inmiddels alles van de historie. Hij vertelt dat dit mooie terrein is ontstaan dankzij de afgraving van zand ten behoeve van de bouw van de Amsterdamse Indische Buurt.

Direct nemen we hier meerdere boomklevers waar. We wandelen langs kasten van huizen het Heidelaantje in, waar Charlotte, tot vorig jaar woonachtig in Amsterdam-Zuid, haar onlangs verkregen tuinmanswoning toont, waarschijnlijk groter dan onze woonhuizen. Ze geniet hier van de natuur in eigen tuin en van het uitzicht op de fraaie Nieuwe Bussumer hei. Die gaan we over lopen. Nora vertelt ons dat dit een zeer oud gebied is, met Podzolgrond uit de ijstijd.

Langs mos en hei

Aan het eind treffen we een boom, die ons op ooghoogte een hele mossententoonstelling laat zien, donkergroen, lichtgroen met steeltjes, grijsgroen. Verschillende deelnemers zetten hun loep erop om extra van de schoonheid te genieten. Evert altijd met argusogend rondspiedend, wijst ons een overvliegende buizerd aan.

We steken de Naarderstraat over en gaan de Valkeveense laan in, waar we een van de bomen zien getooid met een Maarser krop. Verderop woont de familie Haquebort in een tuin de bodem uitsluitend bedekt met fluwelig mos, prachtig! Hoeven ze nooit te maaien. Evert ontdekt in een boom een paartje holenduiven. We horen en zien links en rechts kool- en pimpelmezen, een zanglijster en roodborstjes. Bovenin een boom menen we groenlingen te zien. Bij nadere verrekijking blijkt het een paartje kepen te zijn. Die hadden wij nog niet!

Aan het eind van de weg komen we langs een grote begraafplaats en dan bij

pannenkoekenhuis â€™ Vossenhol. Het wordt tijd voor koffie; sommigen mogen er appelgebak bij. We worden zeer vriendelijk bediend.

Dan gaan we de hele oude Oudhuizerweg op. Nora wijst ons met haar jarenlange ervaring op de veelbelovende knoppen hier en daar, de kardinaalsmuts staat op springen, het frisse groen al van de kleine brandnetel, die zo gemeen kan â€™ brandenâ€™, een flinke plant wordt als voorjaarshelmkruid gedetermineerd. Langs de weg herkennen sommigen Robiniaâ€™s aan hun grillige bast en vorm. Naar de spookachtige klifkust

Dan gaan we linksaf het landgoed Oud Naardenâ€™in. Het is er lekker rustig. Eeuwenoude bomen markeren de smalle paden. Ze zijn door het leven getekend, grillig, soms dood. We bereiken de voormalige klifkust aan de Zuiderzee. Het moet er vroeger gespookt hebben, want hier lag vroeger Naarden. Maar dat werd tijdens een vliegende storm weggeslagen! In het nu rustige IJsselmeer zien we een sliert kanoâ€™s varen en een drietal bergeenden zwemmen. Een aalscholver schiet voorbij.

We trekken nog wat verder in oostelijke richting. We worden op de sporen van een mineerder gewezen in een boomblad. Ook leuk om met je loep te bekijken! Een dode tak op de grond zit vol bulten: het zijn zwarte trilzwammen. Op een boomstam ontdekt Marijke de zojuist uit zijn winterslaap ontwaakte hommelmkoningin.

Dan komen we nog wat dichterbij de kust, een mooie plek om te rusten en een boterhammetje te eten, met het zicht op Flevoland. Een groene specht vliegt op uit het gras en we kunnen hem mooi boven in een boom zien zitten lachen. In de bosjes wemelt het van koolmezen. Enkele onvermoeibare excursisten verkennen de omgeving. Evert komt na een tijdje terug met de oogst: hij zag een paartje baardmannetjes Å©n een waterral! De geluksvogel.

De achtsprong

We lopen langs een voormalige ijskelder en Hans leidt ons over een achtsprong, alsof hij hem zelf nog heeft aangelegd, met lanen in alle windrichtingen, weer terug naar de Oud Huizerweg. Op een boomstam t/o tante Marretje pauzeren we even. We gunnen ons geen tijd meer om er nog aan te leggen, want we moeten verder. We zijn erg benieuwd naar de Limitische hei. Het blijkt een gewone hei te zijn, met spelende scouts. De naam heeft te maken met de grenzen tussen Naarden en Bussum en andere plaatsen, die hier allemaal tegen elkaar aanliggen. Hans vertelt dat men hier in de buurt nogal actief is om het landschap te verbeteren. Er worden o.a. weer zandverstuivingen gecreëerd. Aan het eind is ook een oversteekplaats voor klein wild aangelegd, zodat deze dieren door een tunneltje de Naarderstraat over kunnen steken naar de Nieuw Bussumer hei. We doorkruisen die, langs een grove den, met zijn oranje gekleurde bast. Aan het eind komen we weer langs een aantal schitterende huizen, verschillende met rieten dak. In Å©n van de tuinen bloeit vreemd paarse hei. Het weggetje brengt ons terug op de Nieuwe Bussumerweg, waar we hartelijk afscheid nemen en ieder voldaan zijns weegs gaat.

Voor ons was dit de ontdekking van een heel â€™ nieuwâ€™ wandelgebied, met veel bezienswaardigs.

Frans van der Feen

SPRINKHANEN EN KREKELS IN AMSTERDAM (slot)

In een drietal artikelen (zie Blaadje [2007/1](#), [2007/3](#) en [2007/4](#)) is een overzicht gegeven van de verwachte soorten krekels en sprinkhanen in Groot-Amsterdam. De serie wordt afgesloten met een overzicht van waarnemingkaartjes(*) waar de actuele

verspreiding 2000-2007 van de verschillende soorten krekels en sprinkhanen op te zien is.

Om dit overzicht zo compleet te krijgen is een oproep aan de leden van de afdeling gedaan om waarnemingen door te geven. Hierop zijn behoorlijk veel reacties op gekomen ([zie waarnemingen](#)).

Daarnaast heb ik zelf 2006 en 2007 gebruikt om vooral de stedelijke 'witte' gebieden te inventariseren en is <http://www.waarneming.nl> regelmatig geraadpleegd. Groot-Amsterdam bestaat uit een rechthoek gevormd door de Amersfoortcoördinaten 494 (noordgrens), 134 (oostgrens), 476 (zuidgrens) en 110 als westgrens. Vanwege de grootte van het gebied (circa 432 km²) is gekozen voor een kwalitatieve weergave en is er alleen vastgesteld of de soort wel/niet in het desbetreffende kilometerblok voorkomt. Op de kaartjes wordt het voorkomen van een soort weergegeven door een stip in het desbetreffende kilometerblok. De verspreidingsgegevens zijn zeker niet compleet en veel kilometerblokken zijn onvoldoende bezocht om een volledig overzicht te geven. Tijd en mankracht ontbrak. Zo zijn de grote groene sabelsprinkhaan, kustsprinkhaan en bruine sprinkhaan veel algemener dan de verspreidingskaartjes doen vermoeden.

In het boek Paardenbijters en Mensentreiters, de veelpoters van Amsterdam (1998) is de verspreiding van zeventien soorten in Groot-Amsterdam beschreven. In de periode 2000-2007 zijn vijftien soorten aangetroffen. Van drie soorten de kasprinkhaan (*Tachycines asynamous*), de greppelsprinkhaan (*Metrioptera roeselii*) en het knopsrietje (*Myrmeleotettix maculatus*) zijn geen waarnemingen uit deze periode bekend. Van de kasprinkhaan dateert de laatste bekende waarneming uit 1999 (Energohal, 118-477). Van de greppelsprinkhaan en het knopsrietje is ondanks intensieve naspeuring, ook in de kilometerblokken respectievelijk 128-476 en 122-482 waar de beesten in het verleden zijn aangetroffen, geen enkel spoor gevonden. Nieuw voor de Amsterdamse regio is de Zuidelijke boomsprinkhaan (*Meconema meridionale*). Deze sabelsprinkhaan is in Groot-Amsterdam voor het eerst in 2005 aangetroffen en is met een opmars bezig.

De sprinkhanen inventarisatie 2000-2007 heeft geen echte verschillen aan het licht gebracht ten opzichte van de mate van verspreiding in de periode 1990-1998: zie het boek Paardenbijters en Mensentreiters, de veelpoters van Amsterdam (1998).

Algemene soorten zijn algemeen gebleven en zeldzame soorten zijn zeldzaam gebleven. Sommige soorten zoals, de doornsprinkhanen en de boomsprinkhaan, zijn waarschijnlijk veel algemener in Groot Amsterdam dan de verspreidingskaartjes doen vermoeden. Deze kleine en zwijgzame soorten worden vaak over het hoofd gezien en dus niet gemeld.

Algemene soorten voor Groot-Amsterdam zijn: grote groene sabelsprinkhaan (AA in NL), bruine sprinkhaan (AA in NL) en kustsprinkhaan (AA in NL).

Minder algemene soorten voor Groot-Amsterdam zijn: boomsprinkhaan (AA in NL), struiksprinkhaan (A in NL) en veenmol (staat op de Rode lijst als kwetsbaar).

Zeldzame soorten zijn voor Groot-Amsterdam: zuidelijke boomsprinkhaan (recent in NL gearriveerd), gewoon spitskopje (A in NL), huiskrekel (A in NL), zeggendoortje (A in NL), zanddoortje (A in NL), gewoon doortje (A in NL), ratelaar (AA in NL), snortikker (AA in NL) en krasser (AA in NL).

(AA is zeer algemeen, A is algemeen)

(*) de waarnemingskaartjes zijn ook in kleur op de website geplaatst: [zie kaartjes](#)

Ik hoop dat deze artikelenreeks een bijdrage levert tot meer belangstelling voor krekels en sprinkhanen en een oproep is om aanvullende gegevens te verzamelen, gericht te gaan inventariseren en bestaande kennis beschikbaar te stellen. Tot slot wil ik degenen die waarnemingen beschikbaar hebben gesteld zeer hartelijk bedanken en speciaal Auke Brouwer voor het vervaardigen van de kaartjes.

Geert Timmermans

MUGGENZIFTEN

De Siciliaan Amadeo Terzi (1872-1956) werd wetenschappelijk illustrator door zijn kennismaking met de Italiaanse insectenkenner Louis Sambon, die in 1900 op de Londense School voor Tropische Geneeskunde werkte aan de theorie dat malaria door muggen wordt overgebracht. Sambon strikte hem om samen met hem en Low als proefkonijn mee te werken aan een experiment. Bij Ostia, de oude haven van Rome, berucht om het voorkomen van malaria, waardoor iedereen in het seizoen wegging, sliepen zij in tenten met fijnmazig doek om de muskieten 's nachts buiten te houden. Terzi bleef gezond en de rol van de malaria muskiet was eindelijk bewezen. Het woord malaria is afgeleid van het Italiaans voor 'slechte lucht', mala aria, en heeft betrekking op de overheersende geur in moerassen. Voordat de plasmodium-parasiet ontdekt werd, schreef men de ziekte toe aan de lucht in moerasgebieden, die een uitstekend biotoop voor muggen zijn, zodat het misverstand makkelijk te verklaren is.

Terzi maakte tekeningen voor het proefschrift en werd in 1902 tekenaar en onderzoeker bij het prachtige Museum voor Natuurlijke Historie in Londen, waar hij 37000 tekeningen maakte en 500 artikelen schreef vooral over Diptera.

Malariamuggen zitten in rust met het achterlijf omhoog. Bij veel niet-malariamuggen wordt het lijf evenwijdig aan de onderlaag gehouden. Alleen de vrouwtjes steken om aan eiwitrijk bloed voor de eitjes te komen. Deze Anopheles-soorten komen ook in Nederland voor, maar de eencellige malariaparasiet *Plasmodium vivax* zelf is hier al decennia uitgeroeid. Jaarlijks overlijden een miljoen mensen aan malaria, voor het overgrote deel in Afrika en merendeels betreft het kinderen jonger dan vijf jaar. Tot 1920 kwam malaria overigens ook nog in Nederland voor. Zelfs bij klimaatsverandering zal herintroductie van malaria als inheemse ziekte in Nederland met de huidige wetenschap gelukkig weinig kans hebben. In het algemeen geldt dat steekmuggen zich in kleine, stilstaande ondiepe wateren ontwikkelen. De gewone steekmug uit de tuin, *Culex pipiens pipiens* is de plaaggeest die we terugvinden in de slaapkamer. *Aedes Cantans* is de zingende steekmug uit het bos waarvan Terzi in 1905 deze waterverftekening maakte.

Evert Pellenkoft

SLATUINEN

De Stichting natuurtuin Slatuinen in De Baarsjes zoekt nog vrijwilligers, die taken op zich willen nemen, naast die van en ter ondersteuning van de tuinwerkzaamheden, zoals:

- de Nieuwsbrief printen, verzendklaar maken en rondbrengen;
- Bezoekers ontvangen, wegwijs maken en informeren tijdens de openingsuren en bezoek/ werktijden
- Algemene technische ondersteuning, zoals het onderhoud aan apparaten van de verwarming tot de computer en andere reparaties.

De Slatuinen zijn gelegen aan de Slatuinenweg 45 en zijn geopend op donderdagen

van 09.00-16.00 en elke eerste zondag van de maand van 13.00-16.00 uur.
Op donderdag 15 en 16 mei vindt tussen 15.00 en 20.00 uur de plantverkoop en stekjesruil plaats.

Meer weten? Louis Stuster (e) Louisstuster@gmail.com of (t) 020-6163430

VOGELCURSUS Nico de Haan voor de KNNV in de aanbieding

Graag willen we jullie aandacht vragen voor het volgende. De KNNV gaat samenwerken met het Vogelkijkcentrum Nederland (Nico de Haan). Nico heeft twee vogelcursussen ontwikkeld die via internet gevolgd kunnen worden. De eerste cursus gaat over `Vogels om het huis`, de tweede over `Vogels in natuurgebieden`. Beide cursussen lijken ons zeer geschikt als aanvulling en ondersteuning van het bestaande KNNV cursusprogramma.

De samenwerking betekent onder andere dat we een fikse korting (50%) hebben kunnen bedingen op de cursuskosten voor alle KNNV leden die inschrijven voor dinsdag 6 mei 2008. Dat kan dit jaar alleen voor de cursus over `Vogels om het huis`, en volgend jaar voor de cursus `Vogels in natuurgebieden`. Iedereen die beide cursussen heeft gevolgd krijgt van het Vogelkijkcentrum het Vogelaarscertificaat uitgereikt. De cursus gaat op 8 mei 2008 van start.

Informatie is te vinden op de website van de KNNV afdeling Amsterdam [zie voor informatie](#)

JOELENDE STADSUIL

*Buiten is luid en stil in deze zachte nacht
een bosuil naar een muis of mus op jacht.*

Het spookachtige geluid van de Bosuil in veel speelfilms begint met een lange uithaal HOE, na een paar seconden gevolgd door een vibrerende triller een lang gerekt HOE waarvan de laatste toon een trillerig Hoe-oe-oe-oe lang wordt aangehouden, een wat moeizame beschrijving voor een prachtige "œzang"™, die gelijktijdig een ernstige waarschuwing aan eventuele concurrenten is hier niet binnen te dringen. Het vrouwtje kan dit geluid als een minder uitgesproken imitatie nadoen, haar eigen geluid is meestal een schel WIEK! WIE-IEK! De balts van het hechte bosuilenpaar begint soms al in december en bereikt zijn piek begin maart. In een duet hoor je ze dan over en weer: man roept hoeee en vrouw krijst twiek, waarbij ze bij grote opwinding elkaar volgen in de bomen. Bij de Bosbaan, waar ik tegen de schemering niet ver van onze Fladderiep fiets, dringt door het vliegtuiggeraas weinig geluid door. Hier rijdend heb ik echter het onbehaaglijke gevoel dat ik bekeken wordt. Langzaam draai ik mij om en plotseling kijk ik bij daglicht recht in de ogen van een vroege Bosuil, die nieuwsgierig vlak bij mij op een tak zit, achteruitlopend sluip ik zachtjes weg en zie hoe hij heel triomfantelijk begint te "œjoelen"• . De Engelse fotograaf Eric Hosking zag en hoorde hem niet komen en mist een oog door een bosuilklaauw, want ze vallen soms aan als je "œ™s nachts te dicht bij het nest komt. Misschien kende Wolkers dit feit ook want in de gruwelijkste scène van "œZomerhitte"• is er .."œeen werveling van vleugels. Met naar voren gestoken klauwen vloog de velduil in zijn gezicht"• "œ!..een blamage is echter dat ze geen vliegende Texelse Velduil, maar een afgerichte Oehoe in de gelijknamige film laten zien van een

commercieel valkeniersbedrijf, dat met zijn shows een verkeerd signaal afgeeft naar het publiek!..een gemiste kans. Vlak voor me boven de Schorren voerden eens vier velduilen een onvergetelijk luchtballot op !daar zijn heus wel opnamen van! Zachtjes zing ik met getuite lippen de bosuil- bluessong na, want uilen huilen of !œelen joelen! en met enige oefening is het goed na te doen. Bosuilmannen laten zich gemakkelijk foppen en proberen je, als mogelijke rivaal, met hun antwoord te verjagen, het veroorzaakt echter stress bij de vogel dus maar liever niet doen.

Stadsparken of tuinen met vijvers en gazon en met oude bomen die veel nestgelegenheid bieden, met veel prooi en waar het makkelijk jagen is, zijn het territorium waar ze standvogel zijn. Zoals het Amstelpark en Vondelpark, waar ik twee jaar geleden ook takkelingen, jongen in pyama, zag. Op 24 november liet Frank Warendorf ook prachtige Bosuil opnamen uit zijn sterk bedreigde Beatrixpark zien bij zijn KNNV lezing. Vlak voor de vogelcursus zag ik op 20 februari om 18.50u dichtbij een vliegende bosuil in Frankendaal langskomen. Meestal slapen bosuilen zo verstopt dat je ze niet kunt zien, maar af en toe wordt zijn aanwezigheid overdag verraden door alarmerende mezen en andere zangvogels. Ondanks de schutkleur, die deze bruingrijze uil heeft als zit te !œoesten! of te zonnen. Dit oloopje van de zangvogels compleet met scheldpartij heet in het Engels !œmobbing! . Met hun fenomenale zintuigen zijn Bosuilen !~ s nachts en in de schemering actief maar als er jongen zijn gaan ze al voor zonsondergang op jacht. Tot zonsopkomst. De Bosuil pakt zijn prooi vanuit een zitplaats en lokaliseert deze op het gehoor door middel van twee asymmetrisch geplaatste gehooropeningen waardoor hij superstereo hoort. Bosuilen kunnen hun ogen niet verdraaien wat wordt gecompenseerd door de flexibele hals die ze bijna volledig rond kunnen draaien. Met zijn enorme !œtelescoopogen! gevat in aparte kraakbeenringen (zie afbeelding) is hij verziend waardoor hij met de gevoelige haarveren rond zijn bek de gevangen prooi op de tast pakt (omdat hij dichtbij weinig ziet). Hij jaagt echter ook vliegend en slaat vogels in de vlucht, die uit hun slaapplaats worden opgeschrikt, en eet kleine knaagdieren, egels, kikkers, regenwormen en er zijn zelfs resten van vleermuizen en een sperwer in de braakballen van een bosuil gevonden. Overdag hebben buizerd, sperwer en havik soortgelijke prooien als de bosuil in de nacht. Wie er feller is?! bij een haviksnest vond ik in het bos plukresten van een gedode bosuil. V!r zonsondergang ben ik als jongen in hetzelfde bos wel eens in de rododendrons gaan liggen, waar enorme aantallen groenlingen kwamen slapen. In de hoop de bosuil te zien die er elke avond enkele kwam wegplukken. Door de vrieskou ben ik eens een week doodziek geweest, een uilskuiken dus, maar wel na een kloppend hart van de spanning bij het overscheren van de uil! Het prooiaandeel vogels kan sterk uiteenlopen van 14% in bosgebieden tot 90% in stadsparken. Bosuilen zijn echter ook nestplunderaars, die het vooral voorzien hebben op holenbroeders. Het kan verkeren, want in een holte onder een hoop takken van een kauwennest werd eens een dood bosuilmvrouwtje gevonden, als een broedse hen zat ze in trance op haar vrijwel ronde eieren een uiltje te knappen!Hallo mijnheer de Uil let op uw saeck !waarom verjoeg hij die kauwen niet met zijn klauwen !niet echt wijs.

Bij zonsopgang in de Waterleidingduinen zag ik vlakbij plots een bosuil uit een holle stam omhoog krabbelen, zonnen en rondkijken, doodstil kon ik letterlijk adembenemend genieten! maar ik kreeg een kriebelneus en weg schoot de uil als in een koekoeksklok. Ik hoop dat de huidige Harry Potter hype met uilen als postduiven gauw voorbij is want ook bosuilen worden uitgehaald, in een kooitje

gestopt en verkocht, terwijl ze bij gebrekkige verzorging wegwijnen door de hebzucht van een onwetende: maak dus nooit de exacte locatie bekend als je een nest weet! Sjoerd Kuiper tenslotte beschreef in 2003 een ontmoeting met een wilde uil als een moment van verwondering en geluk:

*Wij fietsten naar Egmond
mijn liefje en ik.
Al in de schemering,*

*Een bosuil gleed
stiller dan messen
door zuurstof boven ons,*

*streek neer aan de rand van de wei
en schikte het bruin
van een boom om zich heen.*

*En steeds als we dachten: is hij er nog?
schudde hij nee.
En dan zagen we hem*

Evert Pellenkoft

WAARNEMINGEN

Mussen en zinloos geweld

In onze achtertuin leeft een groep van enkele tientallen **huismussen**. Ze broeden onder ons pannendak en soms is door het getjilp in de nesten op zolder haast geen gesprek daar mogelijk. Ik vind ze geweldig en voer ze met liefde bij met kippengraan en resten brood. De wijk **sperwer** komt af en toe langs om een musje te oogsten, terwijl haar tante buurthavik aan de voorkant van ons huis zich bezighoudt met de tortel- en houtduiven.

Het was me bekend dat mussen om de een of andere onbegrepen reden als tijdverdrijf hebben om gele krokussen of andere gele bloemen te slopen in het vroege voorjaar. Niet als voedsel of nestmateriaal maar gewoon vernielen en laten vallen. Mijn vader heeft zich daar mateloos aan geërgerd toen hij dit gedrag leerde kennen in Diemen-Noord. Er zijn nu geen gele krokussen meer in de tuin van mijn ouders. Half februari heb ik een variant op dit gedrag gezien. Een groepje huismussen was bezig jong blad van een vlinderstruik van de twijgjes te trekken om die blaadjes daarna te laten vallen. Onder die struik sneeuwde het kapotte blaadjes. Later op die dag zag ik hetzelfde in de voortuin met een vlierstruik. We wonen om de hoek van een plein met hangjongeren, maar dat huismussen zulke cultuurvolgers waren had ik niet verwacht.

Kent iemand dit gedrag? Slaat dit ergens op?

Verdere waarnemingen in en boven onze tuin (Amersfoortcoördinaten 25-52-14, voor de preciezen): **huiskat**, **huismus**, **huismuis**, **goudhaantje**, **koolmees**, **pimpelmees**, **roodborstje**, **winterkoninkje** (als je een klein muisje ziet

rondscharrelen, die daarna wegvliegt is het een winterkoninkje), **ekster, kauw, kraai, merel, spreeuw, wilde eend, blauwe reiger, houtduif, Turkse tortel** (soms 16 tegelijk), **sperwer, havik, buizerd** (oké hoog in de lucht), een verdwaald **Australisch diamantduifje**, een ontsnapte **Agapornis** (zo begonnen de randstedelijke halsbandparkieten ook...), **kleine watersalamander, groene kikker, bruine kikker, segrijnslak, wijngaardslak**, diverse naaktslakken zoals **Arionsoorten, daslook, speenkruid, bieslook, koninginnekruid, bosaardbeitjes, taxus, egels, dwergvleermuis en uiteraard opslag van vlinderstruiken, lijsterbes, taxus en vlier**. En aan het eind van de straat rechts, bij de kinderboerderij heb ik een platgereden **rugstreeppad** gevonden.

Fred Fleminks, Leegwaterstraat 42, 2132 ST, Hoofddorp

Op de laatste ledenvergadering van de KNNV afdeling Amsterdam werd ons lid, stadsecoloog Martin Melchers aangesproken door meerdere leden met de vraag of er nog nieuwe ontdekkingen in de Wilde natuur in en om Amsterdam waren. Die waren, maar Martin verontschuldigde zich en gaf toe dat hij vaker een groter podium dan het eigen BLAADJE gebruikte om hierover te schrijven. De week erop kreeg de redactie enkele knipsels van zijn hand en een eigenhandig geschreven velletje recente waarnemingen toegestuurd.

Om met dat laatste te beginnen: de **quagga-mossel** is gearriveerd, de **zwartbekgondel**, de **Donaupissebed**, de **Donauplatworm**. De laatsten zijn hier via de Rijn aangeland.

Martin heeft ook een stukje in Tussen Duin & Dijk (no 1 van 2008) geschreven. Daarin meldt hij o.a. de vondst van een **koninginnepage**, die uit een op venkel gevonden rups wist te ontwikkelen voortgeplant heeft (schoolwerktuinencomplex Bijlmerweide).

En op IJburg, zo wist Melchers te melden is de spectaculaire **zandoorworm** (*Labidura riparia*) door hem in de zomer van 2007 ontdekt. Er zijn maar een paar eerder vindplaatsen in het noordwesten van Nederland, o.a. in het Laarder Waschmeer (1986-1987). Ook dit meldde Melchers aan Tussen Duin & Dijk en vergat zijn vaste schare van fans in het eigen clubblad kond te doen van deze wetenswaardigheden.

De redactie

Mijn beste vriend en leeftijdgenoot

Zijn naam is **Betula pendula Á TristisÁ**. Hij staat al sinds voorjaar 1934 bij mij in de achtertuin nog steeds in vol ornaat, 10 meter achter het huis en ik laat mijn blik er vele malen per dag over heen gaan. Ik geniet er intens van zo ook de vogels die de boom als rust- en uitzichtplek gebruiken.

Tegen het einde van de winter 1944-â€™45, toen de nood op zâ€™n hoogst was, is overwogen hem om te zagen, maar daar is gelukkig toch vanaf gezien (niet dik genoeg). Veel later heb ik wel eens gedacht er een paar beroerd groeiende takken uit te zagen; ook dat is gelukkig niet gedaan, door vele stormen bleek hij zichzelf goed te kunnen snoeien.

De afgelopen decennia ging de boom natuurlijk ouderdomsverschijnselen vertonen, maar daartegen heb ik hem wel de helpende hand kunnen bieden: in warme perioden dagelijks vier emmers water, tweemaal per jaar het gazon prikken (ontluchten) en hem in het voorjaar ook mee laten delen in de eigen gemaakte

compost.

Tot slot nog een opsomming van wat hij mij aan niet alledaagse vogels te zien heeft gegeven deze afgelopen winter:

8/1 zes **kraanvogels**, 9/1 15 **koperwieken**, 10/1 nog 4 **koperwieken**, 15/1 vier **staartmezen**, 19/2 vijf **sijsjes**, 25/2 een **keep**, **sijsjes**, twee **pimpelmezen**, 27/2 vrouw **zwartkop** drinkt, 29/2 een **winterkoning** en twee **pimpelmezen**.

Al jaren die ik in de herfst rond zijn voet vind zijn: een wisselend aantal **roodvoetfluweel boleten**, **berijpte russula's** en een enkele keer een **vliegenzwam**.

Hans Schut, maart 2008

OPROEP

Wie helpt er mee met het organiseren van de Noord Hollandse Natuurdag op 13 december, een initiatief van de Provinciale Organisaties voor Flora en Fauna (POFF).

Het lijkt ver weg, maar om een goed resultaat te behalen is vrijwilligershulp nodig. De voorgaande jaren is er aan dit tweejaarlijks evenement vooral veel hulp gekomen vanuit de afdeling Haarlem van de KNNV. Een hele verdienste. En omdat Amsterdam ook in Noord- Holland ligt vraagt het bestuur aandacht voor het volgende:

Beste vrienden van de POFF,

Op zaterdag 13 december 2008 zal de POFF weer de tweejaarlijkse Noord-Hollands Natuurdag organiseren. Het is de bedoeling dat de in de POFF deelnemende organisaties zich daar zullen presenteren, niet alleen met in een kraam met voorlichtingsmateriaal, maar ook met een bijdrage aan het programma, waar-in aandacht geschonken wordt aan actuele activiteiten van de verenigingen.

Om van die dag weer net zo'n succes te maken als van de natuurdag in 2006 zal een kleine werkgroep met vertegenwoordigers uit de verschillende verenigingen de dag gaan organiseren. De vraag is nu: wie uit jullie organisatie wil daaraan deelnemen? Half maart zouden we voor een eerste keer bij elkaar willen komen. Ik hoop snel meer van jullie te horen, zodat de werkgroep voortvarend aan de gang kan.

Met vriendelijke groet,
Wim Ruitenbeek voorzitter

Aanmelden kan bij [Lida den Ouden](#).

i.-